

Studielederrapport 2011

v/ Michael Haldrup

Behandlet på møde i HumTek Studienævnet

27. oktober 2011

Indhold

0. Konklusion

1. Studiets opbygning og status

- a) Det humanistisk-teknologiske basisstudium på RUC**
- b) Studentergrundlag og -frafald**
- c) Fagligt udbud og de studerendes fagvalg**

2. Evalueringer og tilbagemeldinger

- a) Evaluering af undervisningsaktiviteter**
- b) Tilbagemeldinger fra fagmiljøer og censorformandsskab**

3. Forskningsbaseret af studiet

4. Handlingsplan

- a) Opfølgning på evalueringer og forslag fra undervisere**
- b) Initiativer til bedre forskningsbaseret**
- c) Sikring af studentergrundlag**

Bilag 1: Omkring frafaldstal (Uddannelse & Innovation, RUC)

0. Konklusion

Det Humanistisk-Teknologiske Basisstudium havde sit første optag i 2008. Fra og med studieåret 2010 er der blevet optaget studerende svarende til 2 huse (ca. 200 studerende pr. år). Studiet er således fortsat præget af faglig og sekretariatsmæssig opbygning og konsolidering. Dens fortsatte udvikling af basisstudiet er derfor også afhængig af RUCs fortsatte prioritering og opbygning af nye forsknings- & undervisningsmiljøer indenfor bachelorområdet. Det seneste år har uddannelsen haft succes med at fastholde de studerende, og generelt at opnå positive evalueringer fra studerende. For studieåret 2010-11 ses dette også afspejlet i en relativ høj STÅ-frekvens. Dette arbejde fortsætter i 2012, med et særligt fokus på, hvordan HumTek kan bidrage til at mindske frafald af humtek-studerende på kandidatdelen. Uddannelsen skønnes at have en stor grad af forskningsforankring i flere af RUCs tværvideenskabelige forskningsmiljøer. Det er imidlertid vigtigt for uddannelsens videre udvikling at universitetet fortsat prioriterer kompetenceopbygning og forskerrekruttering inden for det teknisk-/designvidenskabelige hovedområde og relevante humanvidenskabelige miljøer.

1. Studiets opbygning og status

a) Det Humanistisk-Teknologiske Basisstudium på RUC

Det Humanistisk-Teknologiske Basisstudium havde sit første studenteroptag i 2008 og nåede i 2010 et optag på ca. 200 studerende, svarende til 2 huse. Samtidig er det en basisuddannelse, der qua sin tværvideenskabelige karakter trækker lærerkræfter fra fire af RUC's seks institutter. Dvs. første årgang afsluttede deres bachelordel i foråret 2010. Studiet må således fortsat betragtes som værende i en opbygningsfase, hvor faglige elementer endnu ikke har fundet en færdig form, og hvor det må forventes at den faglige rekruttering af VIP som indgår i undervisningen ikke er tilendebragt. Det Humanistisk-Teknologiske Basisstudium består udover projektarbejdet af en blanding af obligatoriske kurser, valgfri studie-elementer (kurser og workshops). Basisstudiets profil er i særlig grad formet af anvendelsen af workshopbaserede og konstruktionsorienterede metoder i undervisningen. Studiets første semester har således et konstruktionskrav knyttet til projektarbejdet, og workshopaktiviteterne på 1. og 2. semester har alle et designmæssigt konstruktionsaspekt som understøttes af studiets værksteder og tilknyttede 1,5 IT-konsulenter.¹

b) Studentergrundlag og -frafald

Som et nyt studium har det været vigtigt for studienævnet at opnå en vækst i optagelsestallet for at kunne etablere kritisk masse af studerende samtidig med at den faglige profil (og kvaliteten heraf) af studiets elementer sikres. Perioden 2008-11 har således været præget af en fortsat kontrolleret vækst i ansøgnings- og optagelsestallet

Fig. 1a: Ansøgere, optagede og studenterbestand 2008-11

År	kv 1+2	kvotient	Optagelsestal	Nyindskrevne*	Studenterbestand*
2008	210	3,8	125	97	97
2009	301	4,2 (8,4)	160	148	226
2010	392	- (9,3)	200	189	324
2011	472	4,8 (-)	225	208	382

* For definition på disse kategorier se bilag 1

www.kot.dk & RUCs studieadministrative system

¹ For en grafisk fremstilling af basisstudiets opbygning se Studieledderrapport 2010.

Fig. 1b: Indskrevne, gennemførsel og frafald

Studieår*	Indskrevne	Afsluttet (normeret, + 1 år)	Fortsat aktive	Ophørte	Frafald
2007-08	97	69 (52, 17)	2	26	26,8%
2008-09	148	92 (88,4)	18	38	25,6%
2009-10	188	5 (5)	154	29	15,4%

* Tallet for optagne er opgjort i perioden 1. okt – 1. okt. Dvs tal for sommeroptag til studieåret 2008-9 er opgjort indenfor studieåret 2007-08 (se i øvrigt bilag 1)

Fig. 1c: HumTeks STÅ-frekvens

Studieår	STÅ	Eksaminer	Personer	STÅ pr. studerende
2008-09	85	511	91	0,94
2009-10	190	1127	244	0,78
2010-11	265	1570	324	0,82

Center for Finans og IT, RUC

I forbindelse med det første optag (2008) registrerede Studienævnet et forholdsvis stort frafald (22,4%) blandt de studerende fra optagelsen til indskrivelse på studiet 1. oktober 2008. Dette tal har for de seneste tre år været på hhv. 7,5%, 5,5% og 7,6%. Samtidig er det lykkedes at fastholde et relativt lavt frafald samtidig med at STÅ-frekvensen (forholdet mellem studenterbestand og eksamensbeståelse) lader til at have stabiliseret sig på et relativt højt niveau. En vigtig del af forklaringen på det faldende antal som fortryder studievalget, relativt lave frafald og høje eksamensfrekvenser at det stigende optagelsestal har gjort det muligt at udvide mængden af valgfri studieaktiviteter og herigennem tilbyde de studerende en bredere faglig profil, større variation i studieelementer og generelt et stimulerende og varieret studiemiljø. Dette kan til en vis grad have lagt en dæmper på antallet af overflytninger til studier udenfor RUC, ligesom det kan have bidraget til en kollektiv studiekultur hvor gennemførsel og eksamensafslæggelse tæller højt.

c) Fagligt udbud og de studerendes fagvalg

HumTek trækker på lærerkræfter fra 13 af universitets kandidatuddannelser, og har i det forløbne år afholdt kurser knyttet til disse fagmiljøer. Oversigten i figur 3 giver et overblik over, hvordan de studerendes studieinteresser fordelte sig i studieåret 2010-11 på hhv 1. år og 2. studieår. Det skal her bemærkes at der også i studieåret 2010-11 var en forholdsvis stor andel af studerende på 2. år, der har valgt at udnytte muligheden for et eksternt specialkursus. Dette skyldes i nogen grad det lille udbud af specialkurser (7 + 1 valgkursus) som ikke er adgangsgivende til noget bachelorfag), hvilket kan vanskeliggøre at den studerende kan få sammensat specialkurserne så de matcher ønskerne om valg af bachelorfag da de fleste fag kun udbyder specialiseringskursus én gang pr. studieår.

Fig. 2a: Kursustilmeldinger og beståede 2010-11, 1. år

Kursusnavn	Tilmeldt	Bestået*
<i>Obligatoriske kurser</i>		
Design og Metode	178	170
Teknologihistorie	178	172
<i>Valgkurser</i>		
Medier og Teknologi	69	65
Sundhedsteknologi	31	28
Bæredygtig Teknologi	71	68

Fig. 2b: Workshopudbud, 1. år

Efterår 2010	Forår 2011
Kreativ programmering	Kreativ programmering
Urbant procesdesign	Urbant procesdesign
Fortolkning og visualisering af bevægelse via computer vision og accellerometre	Exploring Embodied interaction
Design af små bærbare enheder	Design af små bærbare enheder
Sundhedsfremmende læringsspil	Sundhedsfremmende læringsspil
Tangible computing	Tangible Computing
Landskabsdesign og narrative landskaber	Byer og Cradle to Cradle Design
Skitsering og ideudvikling	Experimental Animation
Webdesign	Webdesign

Fig. 2c: Kursustilmeldinger og beståede 2010-11, 2. år

Kursusnavn	Fag	Tilmeldt	Bestået**
TechLife	Sundhedsfremme, Pædagogik & Psykologi	37	36
Computermedieret Performance	Datalogi & Performance Design	39	36
Brugerdrevet Design	Informatik & Kommunikation	39	39
Iagttagelse & Udvikling af Performative Byrum	Kommunikation, geografi/PBP	84	83
Digital Mediering	Performance Design , Kommunikation	34	34
Miljø-, Sundheds- & Risikokommunikation	TekSam, Kommunikation	26	26
Den (In)humane Storby	Filosofi, Geografi/PBP, TekSam	70	66
Organsiation og Ledelse af designprocesser	valgkursus	41	41

* Inkl. reeksamen

RUCs studieadministrative system

Med hensyn til fagvalgene på bacheloråret afspejler de i hovedtræk de tendenser, der også sås i 2010, dog med en markant større spredning blandt de studerendes faglige interesser. *Kommunikation* er fortsat det hyppigst forekommende kombinationsfag, men er faldet fra at indgå i 53,5% af de studerendes fagvalg til 39,3%. Herudover falder de studerendes fagvalg i to store klumper: hhv *datalogi/informatik* (samlet fremgang +4,4%) og *geografi/plan, by og proces* (samlet fremgang: +5,0%). En markant ændring er sket for fagene *TekSam* (+ 4,1%) og *Sundhedsfremme og sundhedsstrategier* (+3,3%), hvor en bevidst indsats på at fremme kursus og workshopudbud knyttet til disse fag lader til at have omsat sig i en fordobling i rekutteringen. Også *Performance Design* (+3,7%) og *Psykologi* (+1,9%) har opnået en markant fremgang.

Figur 3: Fagvalg HumTek 2010 (1. generation, 2008) og 2011 (2. generation, 2009):

Bachelorfag	valg 2010 (142 valg, 71 stud) *	valg 2011 (214 valg, 107 stud) *
Kommunikation**	38 (53,5%)	42 (39,3%)
Plan, By & Proces	24 (33,8%)	22 (20,6%)
Informatik	18 (25,4%)	30 (28,0%)
Datalogi	10 (14,1%)	17 (15,9%)
Performance Design	10 (14,1%)	19 (17,8%)
Geografi	9 (12,7%)	32 (29,9%)
TekSam**	9 (12,7%)	18 (16,8%)
Sundhedsfremme- og Sundhedsstrategier	5 (7,0%)	11 (10,3%)
Virksomhedsstudier	5 (7,0%)	4 (3,7%)
IU* *	4 (5,6%)	-
Filosofi	3 (4,2%)	2 (1,9%)
Psykologi	2 (2,8%)	4 (3,7%)
Eksternt fag	2 (2,8%)	1 (0,9%)
Dansk	-	-
Socialvidenskab	1 (1,4%)	-
Engelsk	1 (1,4%)	-
Pædagogik og Uddannelsesstudier	-	1 (0,9%)
Journalistik	-	7 (6,5%)
Arbejdsliv	-	2 (1,9%)
Global Studies**	-	1 (0,9%)
Matematik	-	1 (0,9%)

* procenttal angiver, hvor mange procent af de studerende som har faget som ét af deres fagvalg

** inklusiv lang/engelsk version

Årskorttilmeldingen 2010 og 2011, www.ruc.dk

2. Evalueringer og tilbagemeldinger

a) Evaluering af undervisningsaktiviteter

Al undervisning på HumTek evalueres løbende i dialog mellem undervisere og studerende. Herudover underkastes al kursus- og workshop-undervisning løbende e-surveys,² hvor de studerende har mulighed for at angive svar på en skala fra 0-5. Generelt har de studerende været positive overfor studiets opbygning og indhold. Således ligger gennemsnitsværdien på udsagnet "Dette er et studie jeg er meget glad for" (hvor 0 er meget uenig og 5 er meget enig) på mellem 3,97 og 4,24. De tilsvarende tal for studieåret 2009-10 lå mellem 3,5 og 3,97. I de tilfælde der har været rejst kritik af bestemte kurser i evalueringsbesvarelserne har problemstillingerne i studieåret 2010-11 især drejet sig om tilfælde, hvor der er givet uklar information om tidsfrister/formater ifb. m. eksamen og bedømmelse. En særlig problemstilling, der første gang blev spurgt til i evalueringen foråret 2010 var de studerendes egenforberedelse. Her var det markant at gennemsnitsværdien på udsagnet "jeg læste litteraturen til hver kursusgang inden forelæsningsen" lå mellem 2-2,83 på 5-punktsskalaen. Spørgsmålet er også blevet stillet ved de tre evalueringer i 2010-11, og i denne forbindelse har der vist sig store forskelle mellem de enkelte besvarelser (fra 0-5 timer pr. kursusgang) og kurser (fra under en time til over 4 timer i gennemsnit pr kursusgang).

b) Tilbagemeldinger fra fagmiljøer og censorformandsskab

Da den første årgang netop har afsluttet bachelorforløbet er det endnu for tidligt at sige noget generelt om humtek-bassisters kompetencer set fra fagmiljøernes perspektiv. Tidligere har enkelte fagstudieledere udtrykt bekymring over, om studiets opbygning formår at give de studerende tilstrækkeligt stærke kompetencer i videnskabsteori og (human-/samfunds)-videnskabelig metode), og foreløbige (men spredte) tilbagemeldinger fra fagmiljøerne går på at humtekkerne er relativt svagere klædt på indenfor videnskabsteori og metode end fx sambassist, men derimod stærkere indenfor design/konstruktionsorienterede færdigheder. I foråret 2011 afholdtes et evalueringsseminar for undervisere og studerende. På seminaret blev der bla. peget på vigtigheden af fortsat at sikre en integration mellem humanvidenskabelige og tekniske fagelementer ("HumTek kernefaglighed"). Herudover har censorformandsskabet peget på at kvaliteten af de studerendes mundtlige oplæg ved eksamen ikke har været optimal. En særsigt problematik knytter sig til studiets fysiske studiemiljø, hvor en spredt lokalisering på campus i delvist 'lånte' lokaler, både vanskeliggør (men ikke umuliggør) opbygningen af et fælles studiemiljø. Ligeledes er det et stort problem for den store anvendelse af værkstedselementer i undervisningen at HumTeks værksteder består i tre nødtørftigt indrettede grupperum i det ene førsteårshus.

² Det optimale tidspunkt for evaluering har været diskuteret. I efteråret 2009 foregik denne ca. 2/3 inde i undervisningsforløbet, hvilket en del undervisere fandt uheldigt. Siden foråret 2010 er e-evaluering blevet foretaget af to omgange efter undervisningens afslutning på 1. år (workshops: oktober/marts og kurser i slutningen af semesteret).

3. Forskningsbaseret af studiet

Som et basisstudium har HumTek-studienævnet ikke selv indflydelse på VIP-rekruttering og udvikling af institutternes forsknings- og ansættelsesstrategi. Studiet er akkrediteret for relativt kort tid siden (2007), og i denne forbindelse blev en række forskningsmæssige styrkepositioner indenfor teknologistudier og design-videnskab/studier identificeret. Disse positioner er siden blevet forankret i udviklingsarbejdet og strategiplanerne hos de institutter, der allokerer undervisere til HumTek (CBIT, ENSPAC, PAES & CUID), og har givet sig udslag i forslag til videre uddannelse på kandidatniveau samt forskningspublikationer indenfor det tekniske-/designvidenskabelige område og relevante humanvidenskabelige områder. En række af de centrale undervisere på HumTek er således særdeles forskningsaktive og –produktive indenfor uddannelsens kernetemaer, og en stor del af den øvrige undervisning varetages af undervisere i starten af deres karriereforløb (ph.D'ere + post.doc's). Begge dele bidrager positivt til forskningsbaseret af undervisningen på HumTek, men det er samtidig en understregning af at det er vigtigt at balancere uddannelsens vækst med en vurdering af i hvor stort omfang relevant forskningsbaseret undervisningskompetence er til stede på universitetet. En fortsat udvikling af HumTek er derfor afhængig af institutternes vilje og evne til at opprioritere rekruttering af VIP-personale med relevant forsknings- og undervisningsmæssig kompetence indenfor det tekniske-/designvidenskabelige hovedområde og relevante humanvidenskabelige områder.

4. Handlingsplan

a) Opfølgning på evalueringer og forslag fra undervisere

På første år har forslag fremkommet i evalueringer og fra undervisere løbende ført til en justering af de obligatoriske kurser. Således har undervisningen på kurset i *Design og Metode* kraftigere betonet projektmotodiske færdigheder bla. i form af informationssøgning, og der har været gennemført og evalueret forsøg med løbende essayskrivning/kommentering på kurset i *Teknologihistorie*. Lignende forsøg med eksamensformen har været gennemført på *TechLife*-kurset på 2. år. Et enkelt kursusforløb på 2. år, som var blevet kritiseret (af undervisere og studerende) for manglende faglig sammenhæng, blev komplet omarbejdet, i dialog mellem SN og kursusholdere, for at styrke integration mellem hum- og tekfaglighed. I et efterfølgende forløb modtog kurset en meget positiv studenterevaluering. Mht. afholdelsen af workshops på 1. og 2. semester er der foregået en løbende dialog med workshopholdere om forbedring (og udskiftning) af workshops. Udover en generel udvidelse af antallet af valgfri workshops (til 13) sket en faglig omlægning af én workshop og to 'gamle' workshops er blevet erstattet af nye på baggrund af evalueringsfeedback. Spørgsmålet om sikringen af de studerendes metodemæssige færdigheder er blevet søgt håndteret ved oprettelsen af husbaserede seminarforløb. Tilbagemeldinger fra studiets censorer giver anledning til at tro at dette har styrket de studerendes metodiske og videnskabsteoretiske færdigheder. De store forskelle i de studerendes egenforberedelse (se ovenfor under evalueringer) har medført at studienævnet har taget initiativ til diskussioner i læregruppen om, hvordan de studerendes egenforberedelse (læsning) forbedres gennem en intensiv vejledningsindsats og et klarere fokus på læsning af pensumlitteratur på kurserne. Herudover har

studienævnet overfor kursusholdere indskærpet vigtigheden af at overholde kursusbeskrivelsens angivelser af eksamensform og tidsfrister for offentliggørelse af bedømmelsesresultatet.

b) Initiativer til bedre forskningsbasering

Som nævnt under pkt 3 vurderes forskningsbaseringen af uddannelsen at være høj. Studienævnet vil i det løbende tilsyn med kursusindhold og –bemanning tilstræbe at dette niveau holdes. Studielederen vil herudover gennem dialog med fagstudieledere og Institutledere opfordre til at forskningsbaseringen af HumTek også får gennemslag i fagenes-/institutternes udviklingsplaner (jf pkt 3). Angående allokeringen for studieåret 2011-12 har studielederen indgået i dialog med fagstudieledere og institutledere ved de to institutter med størst allokering til HumTek om rekruttering af eksterne lektorer.

c) Sikring af studentergrundlag

Det har været et klart mål for HumTekstudiet at tilstræbe en vækst i antallet af ansøgere, dels for at opnå en fagligt bæredygtig størrelse (i øjeblikket vurderet til et fast optag på ca. 200 studerende pr. år), dels for generelt at højne opmærksomheden om uddannelsen. I efteråret 2010 og 2011 deltog uddannelsen selvstændigt i *Uddannelseskaravanen* til udvalgte gymnasier og andre tilsvarende uddannelser. Dette kan være en medvirkende årsag til den stigende søgning som studiet har oplevet. I de kommende år må det forventes at denne indsats nedtones, i takt med at søgningen stabiliseres. En særlig problematik knytter sig til HumTekkeres frafald under det sidste år af og efter bachelorstudiet. Her arbejder HumTek SN på, gennem dialog med de faglige miljøer, at stimulere til udvikling af uddannelsesforløb på kandidatdelen, med særlig relevans for HumTek bachelorere. HumTek SN har også i samarbejde med Ingeniørforeningen (IDA) og RUCInnovation arrangeret karriereseminaret *realitybites.dk* i foråret 2011, for at øge synligheden af mulige karriereveje for humtekkere (og andre fagligt beslægtede studerende) efter basisstudiet. Et lignende seminar er blevet arrangeret i november 2011.

Omkring frafaldstal

De frafaldstal, der findes i jeres talmateriale, følger en gruppe studerende over en periode. For eksempel følgende tal for bachelor i dansk:

INDSKREVET	FAG	STUDIETID	OPTAG	AFSLUTTET	AFBRUDTE	AKTIVE	FEJLSUM
2009/2010	DANSK	Normeret tid		67			
2009/2010	DANSK	Normeret tid +1 år		1			
2009/2010	DANSK	Total	79	68	1	10	0

Tallene viser (på nederste linie), at i studieåret 2009/2010 var der 79 studerende, der blev optaget på bachelormodul i dansk. Af disse 79 studerende var der 67, der afsluttede deres modul til normeret tid (øverste linie). En enkel studerende blev færdig på normeret tid plus 1 år (vises i linie 2). På den nederste linie kan man så se, at der var 1 studerende, som afbrød. Frafaldet beregnes dermed til at være 1,27 %. Desuden er der 10 studerende, som stadigvæk er aktive – de har hverken afsluttet eller afbrudt uddannelsen (nederste linie).

Til orientering:

I forbindelse med akkreditering bliver man bedt om at sammenligne ens egne frafaldstal *på kandidatniveau* med gennemsnittet for hovedområdet på landsplan. ACE Denmark beregner disse gennemsnit på baggrund af Danske Universiteters tal og fremsender dem i et såkaldt notat om sammenligningsgrundlag (som journalen videresendte til bl.a. studielederne den 10.10.2011). Når et fags frafald ligger mere end 33 % højere end landsgennemsnittet, beder ACE om en forklaring (og eventuelle handlingsplaner for at gøre noget ved frafaldet). Det kan være en interessant øvelse at se, hvor jeres fag ligger i forhold til gennemsnittet. I skal dog være opmærksomme på, at Danske Universiteters tal er ”gamle” – forstået på den måde, at tallene først gøres op efter en længere periode, hvor man har haft mulighed for at følge gruppen. Danske Universiteters definition for frafaldstal siger, at udgangspopulationen i et givet år (år X) er optagne på kandidatuddannelsen i perioden 1. oktober år X – 4 til 1. oktober år X – 3, indskrevet på kandidatuddannelse pr. 1. oktober i år X – 3. For år 2010 vil det f.eks. sige, at opgørelsen gælder studerende, der blev optaget på kandidatuddannelsen fra 1. oktober 2006 – 1. oktober 2007.

Med andre ord: hvis I skal sammenligne jeres tal med Danske Universiteters tal for 2010, skal I kigge under 2006/2007!